

УДК 378:001(477.43)“2015”

Л.Л.Місінкевич

Здобутки науковців Хмельницького університету управління та права в 2015 році

Зміни в суспільно-економічному розвитку країни визначають головні напрямки розвитку науки у вищих навчальних закладах, підвищення її ефективності та приведення у відповідність ринку. Прийняття та впровадження Закону України “Про вищу освіту” активізувало процеси інтеграції науки в освітній процес Хмельницького університету управління та права.

Наукова діяльність навчального закладу в 2015 році була спрямована на підготовку публікацій за результатами наукових досліджень науково-педагогічних працівників та студентів, які спрямовувалися на виконання 14 кафедральних тем науково-дослідної роботи та загальноуніверситетської теми “Управлінські та правові засади забезпечення сталого розвитку України як європейської держави” (державний реєстраційний номер 0108U008927). Наукові дослідження були підпорядковані впровадженню новітніх розробок у виробничий та навчальний процес з урахуванням інтеграції вищої освіти до європейського науково-освітнього простору.

Серед пріоритетних напрямів наукової роботи університету необхідно відмітити підготовку та захист дисертаційних досліджень, одержання атестатів

професорів та доцентів. Диплом академіка Академії наук вищої освіти України по Відділенню права отримав ректор університету Олег Миколайович Омельчук. Агестаційною колегією МОН України вчене звання професора присвоєне Білоусову Юрію Валерійовичу, Гринько Світлані Дмитрівні та Омельчуку Олегу Миколайовичу.

Шість викладачів університету: Олексій Іванович Денщик, Олена Юрїївна Димінська, Ірина Юрїївна Михайлова, Людмила Станіславівна Тараненко, Оксана Михайлівна Трач та Юрій Миколайович Туровець – отримали атестати доцента. Список науковців поповнили 6 викладачів університету, які успішно в 2015 році захистили дисертаційні дослідження на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Серед них:

- Кеменяш Роксолана Юрїївна – у спеціалізованій вченій раді Д 26.000.04 Київського національного університету імені Тараса Шевченка за спеціальністю 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право;

- Крушинський Сергій Антонович – у спеціалізованій вченій раді Д 35.051.03 Львівського національного університету імені Івана Франка за спеціальністю 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність;

- Нагорна Віталіна Володимирівна – у спеціалізованій вченій раді Д 26.139.01 Відкритого міжнародного університету розвитку людини “Україна” за спеціальністю 12.00.01. – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень;

- Пунда Анастасія В’ячеславівна – у спеціалізованій вченій раді Д 26.810.02 Національної академії державного управління при Президентові України за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління;

- Шевчук Інна Володимирівна – у спеціалізованій вченій раді Д 26.129.01 Академії муніципального управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління;

- Якимчук Світлана Олексіївна – у спеціалізованій вченій раді Д 64.086.02 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого за спеціальністю 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право.

У минулому році 10 науково-педагогічних працівників університету завершили написання докторських та кандидатських дисертацій. 14 викладачів здійснюють розробку та написання дисертаційних досліджень на здобуття ступеня доктора наук, 7 науково-педагогічних працівників здійснюють наукові дослідження на здобуття ступеня доктора філософії.

Характеризуючи роботу аспірантури, необхідно відмітити, що її діяльність була направлена на виконання навчального плану підготовки аспірантів за спеціальністю 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право, за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит, 08.00.10 – статистика та за спеціальністю 12.00.12 – філософія права (юридичні науки). Агестація аспірантів 2015 року дозволила перевести на наступний рік

підготовки 18 осіб. Четверо аспірантів Р.В.Гринько, І.П.Майстер, С.М.Петрова та Н.М.Оксанюк успішно захистили кандидатські дисертації.

Виконуючи плани науково-дослідної роботи, кафедри університету серйозну увагу приділяли підготовці монографічних досліджень, підручників та навчальних посібників. Кількість опублікованих монографічних видань та підручників перевищує рівень 2014 року на 33 відсотки, а навчальних посібників – у 10 разів. Незначне зменшення кількості опублікованих наукових статей пояснюється цілеспрямованою роботою науково-педагогічних працівників над підготовкою 12 навчальних посібників.

У 2015 році науково-педагогічні працівники університету: А.Д.Войцещук [1], В.М.Захарчук [2], С.І.Ковальов [3], А.Л.Місінкевич [4], Л.Л.Місінкевич [5, с. 11-158] та Н.М.Плисюк [6] – підготували та видали одноосібні монографії загальним обсягом 117,8 друкованого аркуша, а 2 науково-педагогічні працівники: О.І.Кулинич, та Р.О.Кулинич взяли участь у виданні монографій у спів-авторстві.

23 науково-педагогічні працівники активно працювали над підготовкою та виданням підручників, навчальних посібників, словників і довідників. Викладачами університету розроблено 4 підручники, 12 навчальних посібників, 1 науково-документальне видання, 6 інформаційно-довідкових матеріалів. Загальний обсяг навчальної літератури склав 173,42 друкованого аркуша.

Кращих результатів у підготовці та виданні навчальних посібників домоглися науково-педагогічні працівники юридичного факультету. Вони підготували 5 монографій, 1 підручник, 10 навчальних посібників та 1 науково-документальне видання загальним обсягом 152,29 друкованого аркуша. Науково-педагогічні працівники факультету управління та економіки підготували й видали 13 одиниць наукової та навчальної літератури загальним обсягом 140,5 друкованого аркуша.

Найкращих результатів у науково-дослідній роботі в 2015 році домоглися науково-педагогічні працівники кафедр теорії та історії держави і права; кримінального права та процесу; трудового, земельного та господарського права, які підготували та опублікували монографічні дослідження, підручники та навчальні посібники. Серед кафедр факультету управління та економіки кращі результати мають науково-педагогічні працівники кафедр державного управління та місцевого самоврядування; математики, статистики та інформаційних технологій.

Науково-педагогічні працівники університету провели рецензування 19-ти монографій, підручників та навчальних посібників (9 – на юридичному факультеті та 10 – на факультеті управління та економіки), підготували 105 відгуків на автореферати кандидатських і докторських дисертацій (83 відгуки кафедрами юридичного факультету, 22 – кафедрами факультету управління та економіки), провели опонування 21 кандидатської та 1 докторської дисертацій. Четверо науково-педагогічних працівників університету включено до 4 спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій у наукових інститутах і

вищих навчальних закладах України.

У 2015 році науково-педагогічні працівники університету взяли участь у розробці і підготовці 13 експертних висновків щодо законопроектів та проєктів інших актів. Викладачами юридичного факультету було проведено п'ять науково-правових експертиз на запити Державної фіскальної служби України, трьох юридичних осіб та звернення фізичної особи.

Упродовж минулого року в університеті активно проводилися наукові заходи. Загалом організовано та проведено 23 наукові заходи, серед яких – 12 науково-практичних конференцій (з них 4 – міжнародні, 6 – всеукраїнських, 2 – загальноуніверситетські).

9 квітня 2015 р. відбулась міжнародна науково-практична конференція “Актуальні проблеми сучасного публічного та приватного права”, на якій відбувся обмін науковою і практичною інформацією з проблем цивільного, підприємницького та інших галузей приватного права, розглянуті теоретичні та практичні питання цивільного та господарського процесу, міжнародні стандарти сучасного публічного та приватного права.

Міжнародна науково-практична конференція “Проблеми модернізації приватного права в умовах євроінтеграції” (2-3 жовтня 2015 року) проведена кафедрою цивільного права та процесу спільно з науково-дослідним інститутом приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г.Бурчака Національної академії правових наук України та Подільською лабораторією з проблем адаптації цивільного законодавства України до стандартів ЄС.

II Міжнародна науково-практична конференція “Стратегічні напрямки соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації” проведена 8-9 жовтня 2015 року. Організаторами конференції виступили Хмельницька обласна державна адміністрація, Хмельницька обласна рада, Хмельницький університет управління та права, Хмельницька торгово-промислова палата, Поморська академія (Республіка Польща), Університет Гарц (Федеративна Республіка Німеччина), Хмельницька обласна організація спілки економістів України.

У роботі конференції взяли участь 33 доктори з різних галузей наук, 74 доктори філософії та 10 практикуючих спеціалістів і фахівців департаментів та управлінь обласних і районних адміністрацій, керівники підприємств та установ. Учасники конференції розглянули проблеми створення сприятливого клімату для подальшого зближення освіти, науки та бізнесу і сталого розвитку економіки України.

Результатом роботи конференції став збірник тез доповідей учасників [7] та практичні рекомендації, покликані об'єднати зусилля підприємницьких структур, органів державної влади та місцевого самоврядування, освітніх закладів на забезпечення сталого соціально-економічного розвитку України та її регіонів.

У Міжнародній конференції “Чотирнадцять осінніх юридичних читання” (проведена 23-24 жовтня 2015 р.) взяли участь понад 250 представників з усіх

регіонів України, Республіки Білорусь, Російської Федерації та Польщі. Матеріали конференції оприлюднені у двох збірниках [8].

На пленарному засіданні конференції відбулося урочисте нагородження лауреатів конкурсу щорічної премії імені Святого Володимира на краще науково-правниче видання в Україні у 2015 році. За рішенням номінаційного комітету від 22 жовтня 2015 р. №3 переможцями стали науково-педагогічні працівники університету:

- у номінації “Теорія права; теорія держави і права; енциклопедія права” Грищук Віктор Климович за монографію “Философско-правовая парадигма ответственности человека”;

- у номінації “Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право” визнано переможцем авторський колектив у складі Уве Хелльманна, Балашенка Сергія Олександровича, Нагнибіди Володимира Івановича за наукове видання “Международные коммерческие сделки”;

- у номінації “Кримінальне право і кримінологія; кримінально-виконавче право; кримінальний процес та криміналістика; виправно-трудова право; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність” відзначено колектив авторів: Кір’яков Валерій Володимирович, Маковецька Неля Євгенівна, Омельчук Олег Миколайович, Якімова Світлана Валентинівна, за цикл наукових праць з криміналістики та кримінології;

- у номінації “Міжнародне право” переможцем визнано Білоусова Юрія Валерійовича за цикл наукових праць з міжнародного економічного права та альтернативного вирішення спорів.

У 2015 році проведені 7 всеукраїнських наукових конференцій:

- VII Всеукраїнська студентська наукова конференція “Foreign Languages in Use: Academic and Professional Aspects” (Іноземні мови: академічні та професійні аспекти) (15 квітня 2015 р.);

- Всеукраїнська науково-практична конференція “Державне управління науково-освітнього забезпечення підготовки конкурентоспроможних фахівців у сфері цивільного захисту” (16-17 квітня 2015 р.);

- Всеукраїнська науково-практична конференція “Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції (17 квітня 2015 р.)”;

- XV Всеукраїнська науково-практична конференція “Статистична оцінка соціально-економічного розвитку” (21 травня 2015 р.);

- III Всеукраїнська науково-практична конференція “Морально-етичні, правові та психологічні аспекти роботи лікаря” (3 жовтня 2015 р.);

- Всеукраїнська науково-практична конференція “Актуальні проблеми вдосконалення юридичної клінічної освіти” (20 листопада 2015 р.);

- IV Всеукраїнська заочна науково-практична конференція “Становлення та розвиток місцевого самоврядування в Україні” (7 грудня 2015 р.).

На XIX щорічній звітній науково-практичній конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів Хмельницького університету

управління та права “Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави” (14 березня 2015 р) та конференції студентів Хмельницького університету управління та права (24 квітня 2015 р.) були підведені підсумки наукової роботи серед науково-педагогічних працівників та студентів у структурних підрозділах університету.

На тематичних засіданнях чотирьох круглих столів розглядалися проблеми протидії корупції, перспективи розвитку молодіжного підприємництва у Хмельницькій області, актуальні питання регулювання відносин у сфері соціального забезпечення та питання сучасного стану і перспективи розвитку прав людини в Україні.

У рамках історико-правового проекту “Уроки української державності” кафедра теорії та історії держави і права провела чергове засідання круглого столу “До витоків української державності: Українська держава часів Директорії”, яке було приурочене розгляду соціально-політичних, економічних та правових питань розбудови української державності часів Директорії.

Науково-практичний круглий стіл “Арбітраж як засіб захисту бізнесу: міжнародний арбітраж та третейський розгляд – сучасні тенденції та новації” сприяв обговоренню проблем розвитку третейського судочинства в Україні, розглянув взаємодії державних судів з третейськими судами та міжнародними комерційними арбітражами, проаналізував питання розвитку альтернативних способів вирішення комерційних спорів та виконання рішень третейських судів і міжнародних комерційних арбітражів.

В університеті відбулися засідання II Всеукраїнської правничої школи з питань банкруства, економічний турнір серед студентів-випускників факультету управління та економіки та засідання II Всеукраїнського відкритого дебатного турніру “Маю право”. Випускники факультету управління та економіки були залучені до змагання з моделювання бізнес-проектів та прийняття управлінських рішень, брейн-рингу на знання Конституції України.

Науково-педагогічні працівники університету, окрім організації власних наукових заходів та участі в них, взяли також активну участь у 87 конференціях і наукових заходах, що проводилися іншими навчальними закладами та науковими установами України й зарубіжжя.

Аналізуючи роботу міжнародного співробітництва, зазначимо, що одним із пріоритетних напрямів діяльності університету було і залишається налагодження партнерських відносин із науковими та навчальними установами ближнього та далекого зарубіжжя, міжнародними організаціями та фондами. У 2015 році підписано п’ять договорів на співробітництво з Поморською академією у м. Слупськ (Польща), Білоруським державним економічним університетом, громадською організацією “Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління”, договір про проходження практики студентами Інституту прикладних наук у м. Гарц (Німеччина) та Хмельницьким обласним центром науково-технічної творчості учнівської молоді.

В університеті активно реалізується Міжнародний проект ТЕМПУС “На-

вчання альтернативному вирішенню спорів як підхід до забезпечення прав людини”, в рамках якого провадиться підготовка магістрів за новою спеціалізацією “Міжнародне економічне право та альтернативне вирішення спорів” спільно з Потсдамським університетом (Німеччина), Римським університетом Лінк Кампус (Італія), Університетом Марії-Кюрі Склодовської (м.Люблін), Вищою торговою школою ім. Б.Марковського (м.Кельце, Польща), Вільнюським університетом (Литва), Білоруським державним університетом, Гродненським державним університетом ім. Я.Купали (Республіка Белорусь), Харківським національним університетом ім. В.Н.Каразіна та Львівським національним університетом ім. І.Я.Франка.

Запровадження означеного проекту дозволило 17 науково-педагогічним працівникам університету пройти стажування закордоном у Німеччині, Італії, Польщі, Республіці Білорусь для вдосконалення професійної та педагогічної майстерності в підготовці студентів за сучасними вимогами. Ними підготовлено сім навчальних посібників за вказаною спеціалізацією.

У 2015 році продовжувалась співпраця з Євразійською асоціацією правничих шкіл та правників, відділенням Асоціації правників України у Хмельницькій області, Хмельницьким осередком Ліги студентів Асоціації правників України, Всеукраїнською громадською організацією “ELSA Україна”, які виступили співорганізаторами низки наукових заходів, що проходили в університеті.

Оцінюючи складну суспільно-політичну та економічну ситуацію в державі, кафедри університету прагнуть працювати на перспективу. Розпочата робота щодо здобуття подвійного диплома з Братиславським університетом імені Яна Коменського (Словаччина), опрацьовуються можливості участі у програмах академічної мобільності викладачів і студентів Erasmus та імені Жана Моне, а колектив юридичної клініки університету подав заявку на отримання грантів від Фонду підтримки демократії ООН і Талуарської мережі університетів.

У реалізації наукових здобутків важливе місце належить часопису “Університетські наукові записки”. За звітний період випущено 5 номерів часопису. Значна частина наукових публікацій часопису належить досвідченим науковцям та практикам, які зробили значний внесок у розвиток юридичної, управлінської та економічної наук. Постійними авторами університетського журналу є науково-педагогічні працівники, аспіранти та здобувачі університету.

За наказом Міністерства освіти і науки України від 7 жовтня 2015 р. за №1021 часопису “Університетські наукові записки” продовжено термін наукового фахового видання України з державного управління на наступні 5 років. Аналогічні пакети документів щодо фаховості з юридичних та економічних наук перебувають на розгляді Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України.

Наукове видання університету включено до Каталогу передплатних видань, що дає можливість додатково залучити нову читачьку аудиторію та поширю-

вати до 10 відсотків тиражу серед передплатників, і до онлайнної наукометричної бази даних Республіки Польща Index Copernicus International (URL: http://www.journals.indexcopernicus.com/++_p24781010.3.htm). Часопис внесений до бібліографічної бази даних Google Scholar, яка дає можливість індексувати повний текст наукових публікацій усіх форматів і дисциплін. На сайті Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського розміщено повний архів часопису. Нині вивчається питання включення часопису до бібліографічної бази даних наукових публікацій учених пострадянського простору Російський індекс наукового цитування (РІНЦ) та російської наукової електронної бібліотеки Кибер Ленинка.

На наступний рік перед редакційною колегією часопису висуваються вимоги щодо подальшої належної підготовки випусків, вивчення питання та запровадження конкретних заходів стосовно включення часопису до інших міжнародних наукометричних баз даних.

Список використаних джерел і літератури

1. Войцещук, А. Д. Митний кодекс України: практичні аспекти: монографія / А. Д. Войцещук. – Хмельницький, 2015. – 853 с.

2. Захарчук, В. М. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво за кримінальним правом України: монографія / В. М. Захарчук. – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2015. – 214 с.

3. Ковальов, С. І. Запобігання вчиненню злочинів особами, які перебувають під адміністративним наглядом: монографія / С. І. Ковальов. – Хмельницький: ХУУП, 2015. – 174 с.

4. Місінкевич, А. Л. Правове забезпечення рекультивациі земель в Україні: монографія / А. Л. Місінкевич. – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2015. – 140 с.

5. Місінкевич, Л. Л. Процеси реабілітації в Україні жертв політичних репресій радянської доби / Л. Л. Місінкевич. У кн.: Реабілітовані історією. Хмельницька область / Редакція тому М. В. Загородний (голова) та ін. – Кн. 6. – Хмельницький, 2015. – 1174 с.

6. Плисюк, Н. М. Кримінальна відповідальність за умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця: монографія / Н. М. Плисюк. – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2015. – 182 с.

7. Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації: збірник тез II Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред. В. П. Синчака. – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2015. – 346 с.

8. Актуальні проблеми юридичної науки: збірник тез Міжнародної наукової конференції “Чотирнадцять осінніх юридичних читань” (м.Хмельницький 23-24 жовтня 2015 року): [у 2-х част.]. – Частина перша. – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2015. – 224 с. – Частина друга – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2015. – 208 с.